



Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.  
 Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv.  
 Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

## Zmagoslavje našega kralja.

Že v zadnji številki smo priobčili pismo sv. Očeta, v katerem razpisujejo za letos sveto leto kot slavnostni spomin šestnajststoletnice zmage krščanstva nad poganstvom. Cesar Konstantin Veliki je premagal poganškega cesarja Maksencija in potem izdal Milanski ukaz, po katerem je bilo prosto rimskim državljanom priznavati se kristjanom.

Po želji svetega Očeta naj celi krščanski svet po vseh deželah in državah in narodih in delih sveta praznuje letošnje leto kot leto veselja in slavja. Vsa srca naj se hvaležno povzdignejo k Bogu za milost krščanstva, za milost prave vere in omike!

In to po pravici! Če se obhaja kak jubilej, praznovati se mora kolikor mogoče slovesno ta, ki je ju-

bilej celega človeštva. Naj opozorimo zlasti na dve stvari:

1) "Ta je postavljen v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo"! Sivi starček je čakal odrešenje Izraelovo in bil ravno v tempeljni, ko sta Jožef in Marija prinesla to nebeško detice v tempelj. Vzel ga je v naročje in govoril te preroške besede! Sveti starček, kako prav si imel! Komaj si dobro te besede izgovoril, že so se začele uresničevati! Herod je že premišljeval, kje je ta novorojeni kralj rojen, da "ga bo šel tudi on moliti!" Že je bil v njegovem krutem srcu narejen trden sklep: umreti mora, naj je kjer hoče in kdor hoče! In poslal je v Bethlehem morilcev, ki naj pomore vse otroke, da tako zadenejo tudi tega, katerega on hoče umoriti! — Ej Herod, kako se mo-

tiš! Je že rešen oni, kateremu ti po življenju strežeš!

Po malo letih se je angel prikazal sv. Jožefu v spanju in mu rekel: "Pomrli so, ki so detetu po življenju stregli!" Herod je umrl, dete je pa živelo in rastle kakor v milosti pri Bogu tako tudi pri ljudeh!

Gospod Jezus je odšel na desnico svojega Očeta po zasluženno večno čast! Njegova nevesta sv. cerkev je stopila v svet! Apostoli so šli križem sveta in iznanjevali povsodi sv. novico odrešenja človeškega rodu. Toda komaj je bila sv. cerkev rojena, že je prihajal novi Herod. Mogočni cesar Neron v mestu Rimu je zadirjal nad Kristjani in zaprisegel smrt "temu detetu". In za njim, cela tristoletja je tekla kri svetih mučencev, pristašev te sv. katoliške cerkve. Poganstvo je divjalo zoper nje. Sekali so jih na kose, kuhali so jih, pekli so jih pri živem telesu, ud za udom so jim trgali s telesa, metali so jih divjim zverem našigali so jih kakor bakle na kraljevem vrtu, potapljali so jih v vode, da, ni si mogla človeška poganska krutost izmisliti mučilnega orodja, ne načina mučenja, da bi se iztrebilo spoznavalec sv. vere iz sveta. Toda po tristoletih? Kje so vsi poganski cesarji, ki so morili kristjane? Kje je mogočen cesar Nero? ki se je zaklel, da ugonobi vse, kar se priznava k tej veri? Ni ga več! **"Umrl so, ki so stregli detetu po življenju"**.

Da, čudno! Po treh stoletjih krutega preganjanja kristjanov, naenkrat pride pogan, cesar Konstantin, gre z veliko vojsko proti Rimu, središču in zadnji trdnji po-

ganskih malikov, tu se mu pri belem dnevu prikaže na nebu znamenje, v katerem bo zmagal, ako se ga oklene, znamenje Križanega Nazarejca. Pod tem znamenjem gre res v boj, in poganska vojska je bila uničena. Kmalu po tej zmagi pa izda ta cesar, tedaj še pogan, ukaz verske svobode, po kateri je vsakemu rimskemu državljanu prosto, da se spoznava h katerikoli veri hoče! Pa, ali ni bila sveta cerkev do tedaj že uničena? Ne! Mogočna je stopila iz katakomb, iz pod zemskih votlin, iz svojega skrivališča, kjer se je skozi tristo let skrivala ter stopila mej narode in začela javno vršiti svojo vzvišeno nalogo, katero je dobila od svojega božjega ustanovitelja. Toraj vse morilno orožje, vse muke vseh poganskih mogočnih cesarjev, ki so imeli vso moč čez življenje in imetje milijonov državljanov, ki so mislili, da so božanski, vse je bilo zastonj, vse je bilo nič! Sv. cerkve niso uničili! Ali ni toraj pomemljiv spomin, ko obhajamo spomin te slavne zmage?

Toda to še ni vse! S tem ukazom cesarja Konstantina, je cerkev res dobila svojo svobodo spoznavanja in učenja. Toda nikakor pa ni prenehalo nasprotovanje pekla proti njej. Ker ni šlo s kruto silo, poskusili so drugače. Tako je sv. cerkev preganjana od prvega začetka do danes. Vstajali so mogočni učenjaki, ustajali so razni zviti krivoverci, bile so homatije v cerkvi sami, bili so slabi vrhovni njeni poglavarji, bile so zmede v vladi sv. cerkve, bilo je več papežev na enkrat, da vse, vse je peklo poskusilo, vse storilo, samo da bi uničilo sveto erkev. Peklenska vrata

so se zaganjala z vso silo neprestano v sv. cerkev od Heroda do zadnjega zakotnega socijalistiškega pisača, ki se prav kar danes v potu svojega obraza trudi, da bo morda on močnejši, kakor mogočni cesarji, mogočnejši, kakor veliki učenjaki, zvitejši kakor so bili razni krivorci ter on zadal sveti cerkvi smrtne udarec. Revše ubogo! Ko bi vsaj pogledalo v zgodovino! Ko bi vendar proučilo vsa početja njegovih prednikov! Cele skladovnice knjig so spisali, izdajali so brošure, lagali čez duhovnike, jih zmerjali, jim predbacivali največje hudobije, norčevali se iz naukov in navad svete cerkve, da vse, vse so poskusili, pa vendar kaj so opravili?! Povejte, vi nasprotniki sv. cerkve, le eno orožje, katerega bi satanska zloba njenih nasprotnikov še ne bila uporabila v tem boju! To, kar sedaj prostozidarji počenjajo, to kar so bivši liberalci počeli, to, kar socijalizem počenja, to je vse že bilo, in še v veliko hujši meri, in vendar, vse je bilo zastonj!

Tako imamo v resnici vsi sinovi te svete, edino zveličavne katoliške cerkve dovolj uzroka, da se veselimo in radujemo letos ter slavimo spomin prve zmage naše matere sv. cerkve! To pa tem bolj, ker danes, po skoro dveh tisočletjih, ta sv. cerkev enako močno in trdno stoji, enako zmaguje, kakor je tedaj. In zmaga pri Milvijskem mostu ni drugo, kakor začetek nepretrgane vrste zmag, katere si je sv. cerkev pridobila vsa ta stoletja. Vsi ti boji ji ne samo niso nič škodili, temveč vsak jo je še bolj pokrepil in očistil in proslavil!

Kaj se bomo mar toraj bali naših slovenskih "Herodov", ko na-

povedujejo konec tej sv. cerkvi, tej napravi tisočletij? Teh ubožčecov, ki so od včeraj in so do danes? Ej, sirote, kako so zaslepljeni. Kakor bi se žaba spravila v Washingtonu na belo hišo in reglala: "Bela hiša nima prihodnosti, ker jo bom jaz, žaba razgrizla s svojimi brezzobimi ustami!"

Edino, kar morete narediti in doseči je, da nekaj nesrečnih slovenskih žrtev, ki so tako slepi, da Vam verjamejo storite nesrečnih, jih pahnete v žrelo pijančevanja in sirovosti in jih upropastite v večno pogubo. To je pa tudi vse, kar morete storiti!

2) Pa pravijo, da se boji sv. cerkev omike in moderne prosvete, češ, da jo bo ta uničila! Kako je zopet ta trditev neumna!

Pomislimo, ko je pred 16 stoletji stopila sveta cerkev mej narode, kakšne je pa našla? Ako bi bilo res, kar pišejo nasprotniki, da je sv. vera poneumljenje, tema, kolika bi morala biti že dandanes neumnost vseh Evropejskih narodov, ki so tisočletja v tej sveti cerkvi. Toda, kje je resnica? Kdo je pa dal Evropejskim narodom kulturo, omiko in prosveto? Socijalizem? Liberalizem? Poganstvo? Ali ne sveta cerkev! Kdo je šel v temne gozde po naše praočete, jih ukrotil, jih poplemenil, jih naučil človeka vrednega življenja, jih naučil staviti si hiše, jih naučil brati, jim pisal knjige? Kdo še dandanes hiti mej divje narode po Afriki in Aziji in nese sedanjim pogauskim narodom Evropsko kulturo? Socijalizem? Liberalizem? Moderni prosvetlenci? ki vedo toliko povedati o človeški kulturi, o napredku i. t.

d.? Ali ne zopet edina sv. katoliške cerkev!?

Ako bi se katoliška vera bala luči vede in prosvete, potem bi bila neznansko neumna, da povsodi, kamor koli pride, najprej skuša razširiti omiko in kulturo in narod dokler ne sprejme kulture, krščanstva sploh pojmiti ne more, oziroma dokler ni pridobljen za krščanstvo, kake omike sploh zmožen ni!

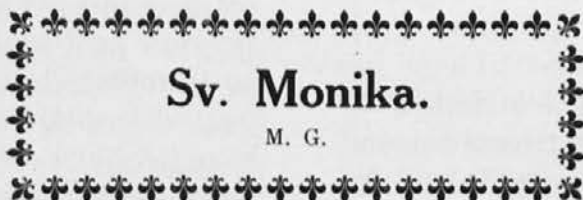
Ne! Veda, omika, prosveta, kultura in kar je še takih in enakih imen, ne bojo prav nič škodili sv. cerkvi! Nasprotno, kolikor omikanejši bojo narodi, kolikor dalj bo veda prodirala v skrivnosti narave, naravnih zakonov, kolikor globlje bo posegal človeški um v naravo in stvarstvo, toliko vernejši bo, toliko globlja bo njegova vera, toliko pristréneje se bo oklepal sv. cerkve, toliko bolji bo udan, bo toliko bolj spoznaval njej božji značaj, njen

blagodejni upljiv nanj in na njegovo življenje, toliko večjo potrebo bo čutil po krščanstvu.

In letošnji jubilej je zopet priča vsemu temu.

Vse mogoči nauki so se že učili in kot resnični trdili in dokazovali! Toda vsa veda do danes ni mogla spodkopati niti praška iz mogoče stavbe naukov krščanstva, kakor ga uči sv. katoliška cerkev. Kdo bi se toraj ne veselil, komu zgodovina dveh tisočletij tako jasno in tako glasno dokazuje resnico tega, kar veruje, božansko moč tega nauka, blagodejni upljiv, ki ga ima na človeka, ako mu, sledi.

Zato smo se namenili, da v kratkih potezah v nekaj številkah našim čitateljem pojasnimo zgodovino in pomen tega dogodka, katerega praznuje sv. cerkev letošnje leto.



Po koledarju praznuje sv. cerkev spomin sv. Monike dne 4. maja. Pri sv. maši se čita ta dan tale sv. evangelij: Tisti čas je šel Jezus v mesto, ki se imenuje Najm in ž njim so šli njegovi učenci in velika množica. Ko se je pa približal mestnim vratom, glej! nesli so mrliča, edinega sina svoje matere, in ta je bila vdova; in ž njo je bilo veliko ljudi iz mesta. In ko je je Gospod videl, smilila se mu je v srce in ji je rekel: Ne jokaj! In je pristopil in se par doteknil (kateri so pa nosili, so obstali) in rekel: Mlade-

nič, velim ti, vstani! In mrlič je sedel, in je začel govoriti. In dal ga je njegovi materi. Vse pa je obšel strah in so hvalili Boga, rekoč: Velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo.

Ta dogodek se je 300 let pozneje v življenju sv. Monike zopet ponovil, le še veliko lepše. Monika je imela sina Avgušтина po imenu. Skrbno ga je vzgojevala; ali ko je odrasel je z rezko žalostjo napoljneval srce dobre matere. Bilj je bogato nadarjen mladenič. Vzel si je do glave, proslaviti se z visoko uče-

nostjo. Ko je spolnil sedemnajsto leto, podal se je v Kartagino, slavno mesto v severnej Afriki. Tu se je seznanil s krivo vero Manihejcev ter se je sam iste poprijel. Monika, pobožna krščanska mati je bila silno žalostna tega. Konečno je prišlo do tega, da ni več mogla živeti z svojim sinom, ki je ni hotel poslušati.

Sin jej umrl. Toda njegova smrt je bila hujša od telesne; in žalost materina nad izgubo sinovo je globokeje ranila njeno srce, kakor žalost vdove iz Najma. Pogosto je jokala solze žalosti nad svojim sinom. Ali kakor vdova iz Najma, je tudi ona zaslišala od Kristusa tolažljivo besedo: Ne jokaj!

Videla je v sanjah angelja, ki se jej je približal vprašajoč jo: zakaj jokaš? Smrt mojega sina objokujem, odgovorila mu je užaljena mati. Ne boj se, zakaj ne bo dolgo in tvoj sin bode tam, kjer si ti.

Monika je pravila o čudnih sanjah svojemu sinu ter mu jih razlagala tako, da bode on kmalu sledil svoji materi v pobožnosti in veri. Ali Avguštin je bil drugih misli, namreč, da ne on materi, tem več mati bode njemu sledila in sprejela vero Manihejcev. Nikakor ne, zatrjevala je Monika, razodeto mi je bilo, da bodeš ne dolgo temu, ti tam kjer sem jaz, a ne jaz tam, kjer si ti.

Potolažena po teh sanjah je Monika dovolila zopet Avguštinu z njo bivati pod eno streho.

Leta so minevala, a na Avguštinu ni bilo nikakega spreobrnjenja opaziti. Težko skušana mati je šla k učenemu škofu s prošnjo, naj se spusti z njenim sinom v razgovor in ga prepriča, da je v zmoti.

„To bi nič ne pomagalo pri ošabnem mladeniču. Pusti ga, naj živi kakor hoče, moli pa naj za njega veliko, pride čas, ko se sam spozna“, ji je škof odgovoril. Ali dobra mati se ni dala odpraviti s tem nasvetom. Prosila in prosila je, naj ji izpolni prošnjo, ter sina potom učenih dokazov privede na pravo pot. — ”Moli zanj še nadalje“, je bil odgovor škofov, ”zakaj ni mogoče, da bi sin, za katerega je poteklo toliko materinih soz, bil pogubljen.“

Monika je sprejela ta nasvet, kakor bi prišel iz ust preroka, ter odslej še gorečnejše molila za svojega sina.

Med tem je Avguštin dopolnil 29. leto. Odločil se je, da pojde v Rim, da tam svoje ime proslavi z učenostjo. Monika je vedela kolika nevarnost bi to bila za sina v velikem mestu in se je z vso odločnostjo ustavljala sinovi nakani. Toda Avguštin se ni dal omajati. Na skrivnem in brez materine vednosti se je odpravil v Rim. Ko je Monika zvedela o tem, se ji je srce krčilo od bolesti.

V Rimu je Avguštin obolel. Ko je nekoliko okreval, se je odpravil v Milan, kjer je bil sloviti govornik sv. Ambrož za škofa. Mati je svojemu sinu tudi v to odaljeno mesto sledila. Ko je prišla v Milan, je bil Avguštin drugačen človek. Poslušal je prepričevalne pridige sv. škofa in spoznal pogubnost svojega krivoverstva.

Avguštin je čul o sv. Antonu in drugih možeh, kako so se odtegnili svetu, šli v puščavo in živeli Bogu. Slišal je in vskljknil: Neučeni vstjajajo in posedajo Božje kral-

jestvo, a mi s svojo prazno učenostjo se valjamo v temi zmote.

Vstal je in šel v bližnji vrt in solznih očij vzdihnil: "Kako doigo še bom odlašal na jutri, na jutri? Zakaj ne zdaj, zakaj ne takoj? Zakaj takoj zdaj ne storim konca svoji sramoti? O Bog, ne spominjaj se mojih pregreh!"

"Ne jokaj", je velel nekdaž Gospod Najmski vdovi in jej je obudil sina. Večjo radost je napravil Gospod dobri materi Moniki s preobrnjenjem Avgušтина. Veliko je molila, veliko jokala, pa njene solze so imele nepričakovani uspeh.

"Moli in zopet moli, zakaj ni mogoče, da bi se zgubil otrok, za katerega je mati toliko molitve opravila, toliko solza prelila!"

Pomnite to, stariši! Kadar Vas vaši otroci nočejo poslušati, kadar vidite, kako proti pogubi drvi, molite, molite brez nehanja, molite goreče za nje. Ne more biti pogubljen otrok, za katerega so toliko moli, za katerega se toliko solz prelije.

Ko bi imeli več mater, kakor je bila sv. Monika, imeli bi več sinov, kakoršen je bil sv. Avguštin.

Čeravno je zašel globoko, dasi je bilo treba leta in leta, da se je

spreobrnil, spreobrnil se je vendar. Toda ne le spreobrnil se je, od tega trenutka je plamtel ljubezni za čast in hvalo Božjo tako, da ga umetniki obrazujejo s plamenečim srcem. Čim več je grešil, tembolj je pozneje Boga ljubil. Postal je duhovnik, pozneje škof in kot tak je umrl. Sveta cerkev ga je zaradi njegove svetosti prištela svetnikom, zaradi njegove visoke učenosti pa ga je v vrstila med cerkvene učeničke.

Kaj pa dobra mati Monika? Kaj se je zgodilo z njo? Ko je videla resnično spreobrnjenje svojega sina, odpravila se je z njim za vedno do svojega rojstnega kraja v Afriki. Prišli so do morja; v pristaniškem mestu je obolela. "Sin moj, po kaj bi še imela živeti na svetu?" je govorila. Želela sem le tako dolgo živeti, da bi te videla vernega. Gospod mi je to dodelil, zato sem pripravljena umreti. Le spominjaj se me pri oltarju". Za devet dni je res umrla. Sveta cerkev časti to dobro mater kot svetnico; mi pa jo stavimo v zgled našim starišem.

Moli, moli za svoje otroke brez prenehanja, mati, oče; ne bo pogubljen otrok, za katerega se je pogosto in dobro molilo.

## ☉☉ Pogoji. ☉☉

Letošnje leto je sveto leto. Sv. Oče so odprli zakladnico sv. cerkve in dovolili veliki odpustek vsem vernikom od bele nedelje do vštetega 8. decembra. Ta odpustek je velika milost, katere nihče ne sme zamuditi, ker sv. leto ni vsako leto.

Pogoji, kateri so predpisani za ta odpustek so:

1. Obiskovanje cerkve. Sv. Oče so dali na prosto škofom posameznih škofij,

da določijo cerkev ali cerkve, katere se mora obiskati, ako se hoče ta odpustek dobiti. Zato, kjer je več cerkva, naj rojaki pazilo na oznanilo, katere cerkve treba obiskati. Nekateri škofje so v cellem velikem mestu morda odločili samo šest cerkva, drugi morda več. Kjer je samo ena cerkev, tam velja povsodi ta cerkev, kjer sti dve ali tri, tam treba paziti na oznanilo, katera je odločena. Za

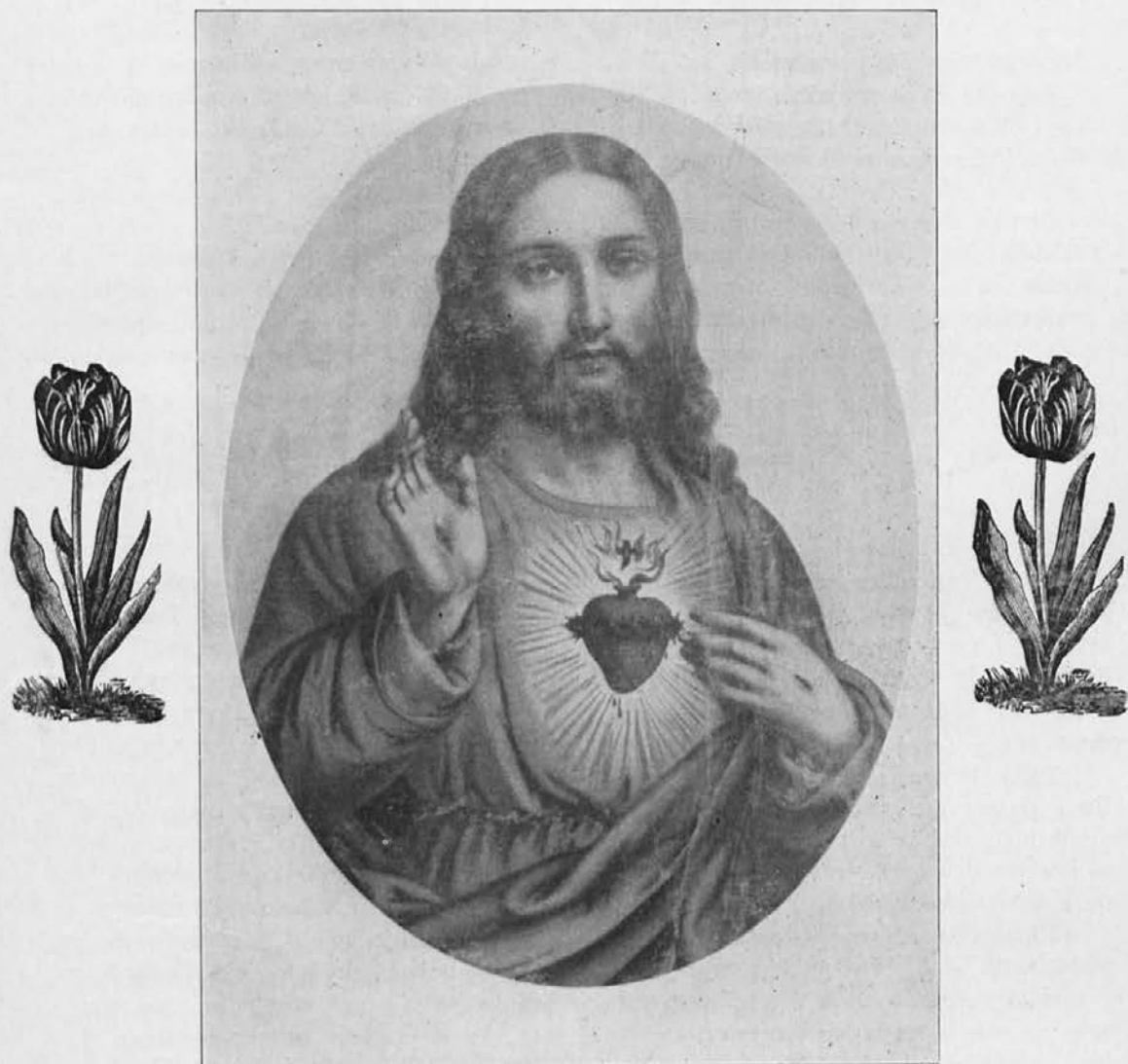
odpustek treba šest obiskov in sicer ali šest obiskov ene in iste cerkve ali šest obiskov v več cerkva, kakor kdo hoče, vsakemu je dano na prosto voljo.

Ti obiski se lahko izvrše vsi na en dan ali na različne dni ali tedne ali mesece, samo da se izvrše v dobi do 8. decembra. Lahko se izvrše objednem, da se gre šest krat v cerkev in zopet iz cerkve.

2. Ko se obiše cerkev z namenom

hov, kateri so navadno pridržani sv. Očetu samemu. Spremeniti morejo storjene obljube i. t. d.

4. Dati se mora kaka miloščina, kolikor kdo hoče in more in sicer najprej žele sv. očeta, da se da ta miloščina za uboge. More se pa dati tudi v druge dobrodelnne namene. V večina škofijah so škofje predpisali, da se mora postaviti k vratom, skrinjica kjer je zapisano "Jubi-



### Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas.

za odpustek, treba tam pomoliti nekoliko, pravijo, da najmanj 5. "Ošenašev" in "Češčena Marij", ali kaj enakega in sicer v namene sv. Očeta.

3. Opraviti se mora skesano sv. spoved in sprejeti pobožno sv. obhajilo. Za to spoved imajo spovedniki posebne velike pravice. Odvezati morajo celo od gre-

leč Alms," kamor verniki, ki obišejo to cerkev, lahko dajo svojo namenjeno miloščino. Ta miloščina se pošlje škofu, ki jo potem razdeli ubogim ali raznim dobrodelnim zavodom. Gotovo spada tudi naša družba sv. Rafaela mej te dobrodelnne namene, zato, ako kdo da ta svetoletni dar tej družbi, je tudi zadostil pogoju.

## Zvezdam.

(Mati Elizabeta.)

**KAJ** strmite, zvezde zlate,  
doli v mrzli, nemi svet?  
Sanjajo zadrž naše trate,  
sanja lilij belih svet.

Štejete li solze vroče,  
ki jih je prejokal dan?  
težke križe, trnje žgoče,  
jezero odprtih ran?

Iščete li duš slabotnih,  
žrtev greha in prevar?  
Tukaj v celicah samotnih  
jih ne najdete nikdar.

Je pa vam za srečo čisto,  
zlato, jasno, kot ste ve,  
v celici dobite isto,  
zanjo moje ve sree.

V kapljicah jo svet prodaja  
za visok in drag denar, — —  
z morjem sreč me Bog napaja,  
kadar stopim pred oltar.

## Watomilka.

«Ko je Vatomilko odrastel, in se učil govoriti, mu je takoj razložila pomen sv. križa, mu govorila o Bogu, o nebeškem Zveličarju in o Njegovi nebeški Materi. Učila ga je tudi molitvice, ki jih je znala sama.

Tako sta molili dve duši sredi divjih ljudi. Hotela je Namameha tudi moža izpreobrniti, a ta je trdno veroval vse, kar so pravili čarovniki o svojih bogovih. Zato ni hotel ničesar slišati o pravem Bogu.

Njegov bog, ki ga je častil in molil, je bil veliki duh, ki si ga je predstavljal v podobi velikega ptiča, kateri sega od neba do zemlje in pokriva ves svet s svojimi orjaškimi perutnicami. Če je jezen, se bliska, če pa udari s perutnicami ob zemljo, zagrmí. Zemlja je le neko veliko jajce, ki je je znesel ta veliki duh že v prastari dobi. Dalje je mislil, da je prinesel ta ptič tudi ogenj na zemljo, zato je prižigal njemu na čast svojo pipo in molil:

«O veliki bog! Pridi k meni, da z mano kadiš kot moj prijatelj! Ogenj in

zemlja, kadite z mano in pomagajte mi mučiti vse moje sovražnike. Tudi moji moji psi in konji kadite z mano!»

Tako je molil Indijanec, njegova žena pa je molila pravega Boga.

Na misli mu je bil le lov, rop in boj ter smrt sovražnikov, kar je Namameho zelo bolelo. Bojevali so se namreč Indijanci vselej z največjo krutostjo in silovitostjo. Vse sovražnike so pomorili in jim potegnili lase s kožo vred z glave.

Posebno je bolelo Namameho, ko so napadli nekoč celo četo belih ljudi, ki so bili na potu z več vozovi in vsem imetjem, da si poiščejo novega bivališča. Indijanci so jih zavohali, jim sledili skrito za gorami in jih neko noč napričakovano napadli, ravno ko so se vlegli k počitku. Namameha je pač upala, da jih morda reši, a vse je bilo zastonj — vse do zadnjega so pomorili na svoj kruti način.

### 6. Sanje.

Namamehin mož je bil s svojo ženo zelo zadovoljen, ker je bila marljivejša kot



vse druge ženske. V sobi je imela vedno vzoren red, peči je znala najokusnejše kolače in lepših oblek kot Namameha ni znala nobena Indijanka šivati iz kož. Druge žene so bile zelo nestrpne in sitne, Namameha pa je bila vedno mirna, potrpežljiva, kot bi bila rojena uprav le za sužnjo, rojena le za trdo delo. Zato ji je mož rad odpustil in nekako prezrl, če se je odtegnila takim priložnostim, ko so mučili na nečloveški način ljudi ali živali. Imela je v bajti vedno kak opravke, da je ostala doma. Tudi če je molila, je ni nikdar motil in ni bil nič hud na njo, da ni verjela zdravilom čarovnikov.

Drage volje je pustil Namameno, da živi po svoje, a od Vatomilka je želel, da postane pristen Indijanec: sirov, divji, kvoželjen, neizprosni bojovnik in strah sovražnikov. Zato ga je ob neki priliki položil na medvedovo kožo in molil:

"Veliki bog! Pošlji mojemu sinu medvedovo moč, da bo imel močne roke kot medved noge, pesti pa krepke in trde kot medved tace, da zdrobi kosti svojih sovragov in si okraši stanovanje z njihovimi skalpami!"

Ko je Vatomilko nekoliko odrasel, mu je dal oče živih veveric, tičev in drugih malih živali, da bi jih mučil in se navadil tako krutosti in bezsrčnosti. Drugi otroci so trgali živalim na košččke noge od trupla in jih potem toliko časa zbadali in žive rezali, da so v najhujših bolečinah poginile. Nato so si pomazali z njihovo krvjo svoj obraz, jim slekli kožo in jo shranili varno doma. Čim več takih kož je imel kdo, tembolj je bil ponosen.

Ko so pa nekoliko odrastli, so morali pomagati že pri mučenju ljudi. Zbadali so jih z bodali v obraz, zlasti v oči, rezali jim prste z rok in nog in jih na najrazličnejše načine mučili do smrti.

## Naši "ta rdeči".

Še na en razred naših "ta rdečih" bi radi opozorili našo slovensko javnost. Ta razred je pa majhen, je bolj razred takozvanih "voditeljev" "ta rdečih."

Pogosto se vprašujemo, — od kod socializem mej našim slovenskim delavstvom? Od doma ga nimajo! Od tujih narodnosti se ga tudi sami niso mogli naučiti. Le poslušajte!

Josip je imel skrbnega in dobrega očeta, sam poljedelec, želel je dati svojemu sinu boljšega in lahkajšega kruha, kakor ga ima sam. Zato se je odločil, da bo šel njegov "Pepček" v šolo.

Prva leta se je Pepček jako marljivo učil, bil je veselje učite-

ljem v šoli in predvsem seveda očetu.

Toda v tretji šoli je zašel v slabo družbo. Učenje mu je začelo presedati in zanemarjal je knjige. Posledica tega je bila, da je šlo tudi v šoli rakovo pot. Tretjo šolo je še zdelal. V četrti je pa padel prvega pol leta in tudi drugega. Kaj sedaj? Oče je bil ves obupan. Josipu je pa bilo malo mar. Slaba tovaršija ga je naredila tako lahkomišljenega, da mu je bilo vseeno, kaj bo, samo, da se ne bo treba učiti in se pokoriti strogim šolskim predpisom. Prostosti, svobode si je zaželel. Šel je na pripravnico študijrat. Učitelj bo.

Tudi tu je šlo enako. Po drugem

letu je moral pustiti tudi pripravnico.

Kaj sedaj? Nekaj časa se je potikal po raznih službah. Toda nikjer ni imel obstanka. Slednjič mu pride na misel: hajd v Ameriko! Tam se lahko veliko in lahko zasluži. "Če naši kmetski fantje dobro zaslužijo, zakaj bi jaz ne." In prišel je sem. — Novo razočaranje! Ako se hoče v Ameriki kaj zaslužiti, treba delati. Josip pa ravno tega noče. Radi tega je pustil gimnazijo, radi tega je pustil pripravnico, radi tega je pustil stari kraj.

V skrajni sili seveda ni kazalo drugega, prijel za delo. Toda mislil in mislil je, kako bi si pomagal, Vero je že doma v šolah zgubil, poštenja tudi zdavnaj ni bilo več, sramožljivosti tudi ne! Liberalizma se je nasrkal že v gimnaziji. Liberalizem je bil ravno vzrok, da je propadel. Pa liberalizem v Ameriki tudi ne nese dosti, ker je delavska država. Kaj tedaj? Hajd k delavstvu! In res Josip je postal strasten socialista in velik delavski prijatelj. Začel je pisati in izdajati list in od tedaj smo postali slovenski delavci srečni, dobili smo socialistovskega apostola Josipa.

Glejte, to je zgodba življenja večine naših socialistovskih kolvodij tukaj v Ameriki in tudi doma. Tako zvani "falirani" študentje, ki so morali radi lenobe obesiti šolo na klin, ki so v šolskih letih zašli na slaba pota, ti so sedaj večina tukaj razširjevalci socializma.

Njim se ne gre v resnici za pomoč delavstvu. Njim se ne gre za rešitev delavskega vprašanja. Njim se ne gre za blagor trpina de-

lavca! Njim se gre le za eno, za delavske groše. Oni hočejo le eno: lahko življenje na stroške delavskih žuljev. In to je silno žalostno. Ako kdo pomaga narodu in si pri tem pridobi tudi osebnega premoženja, ni nič slabega. Res si s tem sam sebi koristi, toda koristil je tudi narodu, bližnjemu. Toda, ako kdo zlorablja nevednost ubogega delavstva in njegovo gorje, ga peha v še večje gorje, v še večjo nevednost in posirovelost, samo zato, da more več izžeti iz njega, pa ne zasluži drugega kakor preziranje in znani "fej te bodi." To so pijavke na telesu naroda, ki mu sesajo življenski sok, ki zastrupljajo javno življenje in mišljenje naroda ter ga pehajo v še večje gorje. Proti vsem tem pijavkam bi se morali zavzeti vsi treznomišleči možje in jih potrebiti izmed naroda!

Nekateri opravičujejo te siromake z njih polovičarsko vzgojo in izobrazbo, češ, "saj ne morejo drugače. Prave vzgoje niso imeli, popolne izobrazbe niso dobili, ker niso skončali šol." Da, nekaj resnice je na tem, to je res. In morda je res kdo med njimi, kateremu je le polovičarska izobrazba vzrok, da je socialist ali socialistovski vodja, da ne vidi dovolj globoko temu sovražniku človeške družbe v njegove kremplje.

Res je tak obžalovanja vreden zaslepljenec, toda odgovoren je pa le za svoje delovanje, ker dela vede in hote in je neverjetno, da bi ne videl vsaj nekaterih posledic naukov, katere razširja. Saj to mora videti vsak človek brez vsake izobrazbe, samo če hoče misliti in rabiti svoj zdravi razum.

Zasledujmo toraj delovanje teh

mož! O čem pa pišejo? Kakšen socializem pa razširjajo. Ali se res trudijo proučiti socializem do dna? Ga delavstvu pokazati takšnega, kakoršen je v resnici? Ali res proučujejo delavsko vprašanje ter skušajo delavstvu koristiti, delavstvu pomagati? Ne! Berite socialistovske liste! Stavke za stavkom se vrsti o kapitalizmu in kapitalistih, o duhovnikih in veri. Cele strani so posvečene cerkvenim in verskim zadevam.

"Na Portugalskem je neki duhovnik. . . .", — da bi bolj vleklo, morda — "Neki menih je to in to naredil". In v groznem ogorčenju se piše članek za člankom proti klerikalni temi, proti tiranstvu duhovnikov, proti izkoriščanju ubogega delavstva itd'.

Ali "Na Francoskem je neka redovnica ušla. . . ." in zopet cel članek o groznej nemoralnosti katoliških redovnic. Ali "Ljubljanski škof je bil primoran na ljubo ubogim faranom v Sori odstraniti župnika Bereeta". Joj, joj, to so kričali po celi Ameriki! Cele pole so popisali za "ubogega", preganjanega (?) Bereeta, proti neusmiljenemu škofu! Brušurice so morale iziti o tej umazani aferi.

Preplankavajo se razne brušurice kakih protiverskih fanatikov, kakih propalih kreatur na sv. cerkev, na papežtvo, na verske resnice. Članke plankajo iz raznih obškurinih nemških lističev in ta godla se predlaga ubogim bralecem tedn za tednom v duševno hrano.

Sedaj pa pomislimo, kaj pa imajo vse te stvari opraviti z delavskim vprašanjem? Ali je ta "Neki Portugalski duhovnik", "ta francoska nuna", "Ljubljanski škof"

res na potu delavskemu napredku? Ali bo ameriško delavstvo kaj trpelo zato, ako bi ljubljanski škof vse duhovnike odstavil, ako bi vse nune ušle?

Le kaj delavsko vprašanje mešajo v verske naprave, ko jim je vendar vera le privatna stvar! Saj sami tako uče! Veste zakaj to in tako delajo? Zato ker so duševni revčeki, ker so "falirani" v svoji izobrazbi, ker drugega ne znajo. Resen, trezen, moder mož, če tudi brez vsake višje šolske izobrazbe, z navadno vsakdanjo pametjo in razumom bo pustil drugemu prepričanje, katerega ima, bo spoštoval navdušenje drugega. Ako vidi, da je kdo navdušen za kako stvar, katera njemu nič mari ni, ga bo mirno pustil in ga ne bo žalil. Ameriško angleško časnikarstvo poroča o vseh dogodkih, tudi o raznih morebitnih žalostnih slučajih iz katoliškega duhovništva, kateri se sem pa tja dogajajo. Toda kako previdno jih poročajo! Le gola dejstva! Kako se ogibajo vsake opazke, katera bi morda žalila versko prepričanje tega ali onega. Še celo angleški socialisti tega ne delajo, kar vidimo pri raznih slovanskih narodnostih. Le za naš ubogi narod je vsaka godla dobra! Le njegov želodec naj vse to **prebavlja**.

Zato pa bralec, ko dobiš v roke tak podel, neamerikanski in surov slovenski list, poglej ga, pa boš videl, da imamo prav, da res tako delajo. Vedi pa tudi, da to delajo zato, ker želijo kovati iz tvojega moralnega propada zase dobiček, s tvojo nesrečo se hočejo okoristiti. Kaj si jim mari ti, tvoja prihodnjost, tvoja sreča, tvoje blagostanje, kaj jim mari tvoja družina.

Le tvoji groši so jim mar, te hočejo! Če tebe moralno uničijo, kaj se oni za to zmenijo. Ako te speljejo na cesto slabega življenja, na cesto pijančevanja, ako so te naredili v delomržno propalico, kaj jim to mar! Kakor farizeji Judežu ti bojo odgovarjali: "Kaj nam to mar, ti glej sam, kaj si pa verjel? Kaj si nas pa poslušal!"

Varujte se lažnjivih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčji obleki, delavskih prijateljev, ki vas slepe z praznimi obljubami in frazami. Proč z njimi! To so zgrabljivi volkovi, ki pod te fraze skrivajo svoje grozne kremplje. Delavsko vprašanje je res pereče, vsi čutimo, da treba preosnove, vsi smo na strani delavstva. Vsi smo zato, da se sedanji neznosni položaj uredi. Toda socializem, kakor ga nam prinašajo nekatere naše propalice, ne bo zboljšal delavskega položaja, temveč bo neizmerno škodil in mu že škodi in ga peha v še večjo bedo in gorje.

Velikanske uspehe bi si delavstvo že lahko doseglo, ko bi socializem pustil vero in cerkev pri mi-

ru, ter se res zavzel samo za delavstvo. Milijone delavstva bi tako nastopilo skupno, enotno, na podlagi pravičnosti, brez surove sile, s pomočjo vseh faktorjev. Tako je pa socializem razdvojil delavsko vojsko, naščuval jedno stranko proti drugej, brata proti bratu, zasejal needinost in uničil vse uspehe, katere bi si združeno delavstvo lahko pridobilo. Če je socializem samo za gospodarsko vprašanje, zakaj ne povdarjajo samo tega. Tisti trenutek, ko se socialisti res postavijo samo na gospodarsko vprašanje, smo skupaj v enem taboru vsi delavci brez razlike mišljenja, vere ali narodnosti. Oni pa tega ravno nočejo. Kolikor večja bo beda mej delavstvom, toliko več dobička zanje. Delavstvo, ali ne vidiš tega?

Iz tega lahko sklepa slovensko delavstvo, da njih socialistovski kolovodje ne samo nočejo pomagati, temuč mu še neizmerno škodijo.

Zato pa: varujte se lažnjivih prerokov, pa naj pridejo še v lepši ovčji obleki in bežite pred njimi!

## Vera — dar Božji.

A. Tomec.

(Dalje.)

4.) Vera je povsod ista. Duhovniki pridigujejo in uče povsod enako, opravljajo sv. mašo povsod enako in delijo povsod ene in iste zakramente. Verniki povsod eno in isto verujejo. Ista vera je tudi v vseh časih od njenega začetka do danes. Kar zdaj pišejo in uče katoliški učenjaki o verskih resnicah

in nauk, to so pisali tudi učenjaki v vseh stoletjih, in vseh teh učenjakov razlage in dokazi vere se vjemajo v popolnem soglasju. Če bi toraj nauki katoliške vere bili neresnični, bi se njih zmota morala že zdavno spoznati in dokazati; saj so jih skozi vsa stoletja preiskovali in preresetovali največji učnja-

ki. Saj nikakor ni mogoče, da se ne bi zmota vere v teku dolgih stoletij odkrila ali vsaj deloma nekaj spoznala. Saj se je že mnogo nauk, ki so se zdeli resnični, po natanjnjem preiskovanju in strogem vsestranskem presoju, zavrglo. Le resničnost verskih nauk se ni do danes nič omajala, pač pa se je še bolj pojasnila, bolj globoko spoznala in bolj znanstveno dokazala in utrdila.

5.) Poglejmo sedaj še nekoliko sadove verskih nauk. Kolika sprememba je pri narodih, ki so zapustili poganstvo in malike in se oklenili nauk krščanske vere! Preje vsi divji in krvoželjni, nevedni, vsem hudobijam, strastem in pregreham udani, so po prejemu sv. vere postali kot krotka in pohlevna jagnjeta, postali najboljši ljudje, omikan narod!

Koliko je vera koristila posameznikom in celim rodovom, ker človeka uči ljubiti bližnjega, mu ničesar hudega ne storiti, varovati čast in poštenje bližnjega, pustiti tujo lastnino ter z vsemi ljudmi v miru živeti. Koliko ljudi je ona obvarovala hudobij in rešila njenih posledic! Koliko plemenitih ljudi in jeklenih značajev je ona vzgojila! Koliko jih je bilo in jih je še, ki so žrtvovali mlada leta, čas, svoje premoženje, svoje moči, svo-

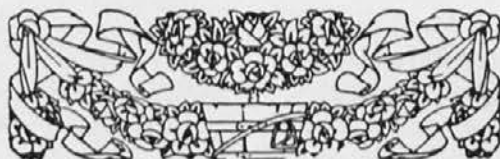
jo čast, svoje zdravje in vse svoje življenje posvetili le ljubezni do bližnjega!

Toda preobširno bi bilo, ako bi hoteli natanjčno naštevati vse sadove in dobrote za posameznika in za vso človeško družbo, katere rodi in daje vera. To so dejstva, katera se ne dajo utajiti, katere vidi vsak, ki hoče videti. Kaj pa lahko sklepamo iz tega?

1.) Da je vera od Boga razodeta resnica in nas Bog more in hoče učiti le resnico, da nas uči po cerkvi Njega spoznavati, daje nam po njej svoje zapovedi, pa tudi milost in pomoč, da jih moremo spolnjevati in so nam plačilo in sreča, ako jih spolnujemo, nesreča in kazen, ako jih ne spolnujemo, da nas je Bog zato ustvaril, da Njemu služimo in sebe zveličamo.

2.) Da mora ta vera biti ona edina prava, edino zveličavna vera, katero je Bog nam razodel, katero so preroki naznanjali in katero je Kristus učil. Zapovedal in naročil jo je učiti tudi svojim apostolom in njihovim naslednikom. Vse druge vere, ki so pozneje nastale, so krive vere in človeškega izvora, človeško delo, njih začetniki le odpadniki od prave vere in kot taki ne morejo človeka voditi po poti resnice, ker so sami od nje odpadli.

(Dalje.)



## Iz Slovenskih naselbin.

### Slovenska šola župnije sv. Cirila in Metoda v Lorainu, O.

jako krepko napreduje pod spretnim vodstvom šolskih sester Notre Dame. V današnji številki prinašamo sliko deklic in dečka, ki so dobili od kompanije The A. N. Palmer Co. posebne odlikovalne diplome za najkrasnejšo pisavo v tako zvanem "Palmerjevem načinu". To je bila edina šola v Lorainu, O., kjer je toliko učencev bilo odlikovanih. — Otroci se zelo zanimajo za lepo pisavo in so ponosni na svojo šolo, ki se more ponašati s toliko odlikovanci. Odlikovanci so bili: Alojzij Virant, Mimie Virant, Mary Kosten, Gabriela Perušek, Ivana Tomšič, Ana Boho-

prav tako dobre, kakor so publične, temveč splošno priznana resnica je, da te šole velikrat daleč nadkriljujejo publične šole, kar spričuje mej drugimi tudi Lorainska slovenska šola.

Nas to odlikovanje Lorainske šole silno veseli in častitamo Lorainskim rojakom, kakor č. g. župniku, kakor č. sestram učiteljicam, kakor tudi vsem učencem za to odlikovanje. Lorainska šola je tudi najmarljivejša pri apostolskem delu tiska, kajti kakor č. sestre, tako tudi otroci pridno razširjajo naš mesečnik po slovenski naselbini. Bog jim povrni ves trud s še kakim častnim odlikovanjem, zlasti pa s tem, da bojo vsi otroci marlji-



rič, Marija Bombač, Ana Vrbanek, Ana Piotrowsky.

Potem pa še pridejo kake plitve glave in si upajo trditi, da se v farnih šolah, ne uči drugega, kakor le katekizem! Pojdite vsaj v kako slovensko farno šolo in poslušajte pouk vsaj eno uro in opazujte, kaj se tam dela in uči, potem boste pa videli, kako ste krivični, ko kaj takega pišete! Ne samo, da so naše farne šole

vi, ubogljivi in dobro napredovali kakor v vednosti, tako tudi v lepem krščanskem življenju!

18. maja se je vršila v tej cerkvi slavnost prvega svetega obhajila. 25 otrok je pristopilo prvič k mizi gospodovi, 70 otrok je pa obnovilo slovesno svoje obljube, katere so storili pred enim ali dve leti, ko so šli prvič k svetem obhajilu. Ganljivo je bilo videti te male angelčke, kako

so šli s čistim srčkom in nedelžnim veseljem svojemu božjemu Prijatelju otrok nasproti. Č. g. župnik Rev. J. Stefanič so opozorili v svojem govoru navzoče stariše na pomen tega dneva. Srečne so bile matere, so rekli, ki so prinesle svoje otročiče k Jezusu, da jih je blagoslovil, jih vzel na svoje maročeje. Toda ve ste srečnejše, kajti Jezus prihaja danes k njim ne samo, da jih bo blagoslovil, temveč, da bo prišel v njih nedolžno srce in jih sprejel za svoje. Slovnost so povzdignili. Viteži sv. Janeza.

Springfield, Ill. — Slovenska župnija Sv. Barbare je dobila novega župnika v osebi Rev. J. Šalovena, dosedaj župnika v Biwabiku, Mich. Novemu gospodu župniku želimo obilno blagoslova v njegovom novem delokrogu, da bi ljubi Bog obilno blagoslavjal njegovo težko delo mej rojaki v župniji sv. Barbare.

**V Pueblo Colo.** imeli rojaki pri slovenski cerkvi svoj letni fer, ki je jako dobro vspel. Zlasti so se dobro obnesli kontesti za razne darove. Pri kontestu za piano je nabrala gospa St. Čulig \$425.60 njena teknovalka pa \$231.10. Pri tekmi za šivalni Singerjev stroj je nabrala ga. Ant. Kus \$55.90, ga. Marija Roje \$40.90, ga. Kat. Geršič \$28.25, ga. Marija Perko \$5.00. Najbolj živahen je bil kontest za krasno "punčiko" Doll, za kar so nabrale Marg. Smekar \$48.60, in Stef. Blatnik \$47.05. Vtekmi za pisalno stroj, katerega je daroval v ta namen Mr. Jos. Tgan, je dobila Ančika Godec \$69.25, Jos. Tomas \$37.10, Rozika Fir \$17.20. V tekmi za pisalno mizo je dobil mali Marko Okičič \$17.40, Janezek Krašovec je dobil \$11.10, Fracek Pleše pa \$7.40. V tekmi za oblekico je dobil Vilko \$33.90. — Na srečkah so dobili: g. J. Goršič je dobil plug, J. Papež 100 funtov moke, J. A. Rasket oglje in Mrs. Mary Heglar žensko krilo. Sicer bi pa bilo preveč naštevati vse dobitke, katere so srečni tekmeči dobili. Splošno je bilo zanimanje za ta fer večje, kakor pa kdaj preje. Kaj čuda da se je dosegel tako krasen vspeh.

**Clevelandska slovenska šola** jako hitro napreduje in bo k malu dovršena. Šo-

la bo najkrasnejša slovenska šola v Ameriki in je gotovo v ponos vsem Slovencem v Clevelandu. Slovenski stariši naj bi gotovo pošiljali vsi svoje otroke le v to šolo.

### Rojakom v Pensilvaniji.

Vsem cenjenim naročnikom v Pittsburgu, Johnstown, Bridgeville, Beadling, Braddock, Pengo, Universal, Burdine, Wilkinsburg, Moon Run, Pa. in v okolici se podpisani iskreno zahvaljuje za vso prijaznost, katero ste mu skazovali o priliki njegovega obiska po slovenskih naselbinah. Posebno sem še hvale dolžan onim prijateljem našega lista, kateri so žrtvovali čas in me spremljali na ne ravno prijetnem delu, pri nabiranju naročnikov za katoliški list Ave Maria. Osobito sem dolžan zahvalo vlč. gospodom Rev. Mertelnu, Rev. Moder in gospodom: Bojancu, Fabeu, Podvasniku, Kreku, Magistru, Skerjancu in Seurichu. Ob enem pa prosim, razširjate naš list po vseh slovenskih hišah. Vsak novonaročnik naj še vsaj enega novega naročnika pridobi.

Naprej za Boga in narod! Zdravi!

**Fr. Viktorin Perc, O. F. M.**  
upravitelj.

**Ob sklepu lista smo dobili sporočilo**, o krasno vspeli zabavi, katero je priredila družba sv. Rafaela. Cerkvena dvorana sv. Nikolaja še nikdar ni videla toliko tako odličnega občinstva zbranega, kakor pri tej prireditvi. Krasne govore so imeli Rt. Rev. Msgr. McMahon, nadzornik katoliških dobredelnih društev New Yorške nadškofije, Rev. Winn S. J. predsednik znanstvenega društva, ki je izdalo velikansko monumentalno delo "Catholic Encyklopedia", Mr. J. Scanlan, predsednik Vincencijevih družb, prominenten odvetnik mesta New York, Mr. Frank Smith predsednik Federation of Catholic Societies in mestni sodnik in vpljiven politikar, Mr. Žiška, konzul, ki je

zastopal Generalnega konzula New Yorškega, ki je bil zadržan, Mrs. Sle-  
vin, predsedkinja ženske zveze do-  
brodelnih društev, milijonarka iz  
Central Parka. Very Rev. Kazimir  
Zakrajšek, glavni tajnik družbe.  
Ves spored je vodil jako spretno  
Rev. A. L. Blaznik, družbin pred-  
sednik, ki je v krasnem govoru raz-  
ložil velikanski pomen družbe sv.  
Rafaela, za ameriške Slovence. Go-  
vorili sti še Miss. U. Zakrajšek, an-  
gleško in Miss J. Kompore sloven-  
sko, ki sti obe želi burno pohvalo  
vseh navzočih. Tudi petje in igra je  
jako dobro vspelo. Sploh je bil to  
dan, na katerega smo vsi New Yor-  
ški Slovenci lahko ponosni, zlasti  
je pa lahko nanj ponosna družba  
sv. Rafaela. Natanjčneje poročilo  
prinesemo prihodnjč.

#### **SLOVARČEK nemškega in slovenskega jezika.**

Sestavil dr. Janko Šlebinger, c. kr. profesor, založila "Katoliška Bukvarna" v Ljubljani. Cena K 1.20, vezan v celo platno K 1.80.

S veliko skrbjo in natančnostjo se-  
stavljen Slovarček v žepni obliki bo  
vsled svoje velike porabnosti vsakemu  
dobrodošel, posebno pa še samouku in  
šolski mladini. Slovarček je rodila živa  
potreba; ima namreč veliko prednost, ka-  
tere ne najdemo v drugih slovarjih. Raz-  
likuje se od podobnih pripomočkov pred-  
vsem v tem, da upošteva v nemško-slo-  
venskem delu tudi oblikoslovje nemškega  
jezika.

Vsaka nepravilna oblika pri sklanjatvi  
samostalnikov in spregatvi glagolov je  
točno označena. Povedano je tudi če se  
sprega glagol šibko ali krepko in če se  
tvori v preteklem času s pomožnim gla-  
golom "haben" ali "bin — sein."

Kdor se je uspešno seznamil z glav-  
nimi pojmi nemške slovnice, vsaj v onem  
obsegu, ki ga nudi I. del knjižice  
"Nemščina brez učitelja", ta bo s po-  
močjo slovarčka lahko čital nemške se-  
stavke.

Samouk in šolska mladina si bo s po-  
močjo tega slovarčka ne samo poiskala  
potrebni nemških besedi, temveč jih bo  
vedela pravilno rabiti.

Druga nedosežna vrlina slovarčka je  
pa tudi izvanredno nizka cene 90c. za  
broširan, ozir. 95c. za platno vezan iz-  
vod (po pošti 5c. več). Ta cena se je  
dosegla na ta način, ker je založništvo  
upoštevaja posebno porabnost slovarja,  
ki se bo prodajal v ogromnem številu,  
računalo z izredno visokim nalogom. Če  
bi se bil slovarček tiskal samo v takem  
številu, kakor se običajno tiskajo sloven-  
ske knjige, bi mu bila prodajna cena več  
nego še enkrat višja.

Priročna žepna oblika in prikupna  
zunanost je tudi važna prednost te le-  
pe knjižice.

---

**Ako želite imeti po malih fotografijah**

#### **VELIKE SLIKE**

po zelo nizkih cenah, obrnite se najprej  
pismo ali osebno na

**KERN. BROS.,**

419 Ditmar Ave. Long Island City, N. Y.

---

#### **A. STOLZENBERGER**

POGREBNIK

se priporoča vsem Slovincem v New Yoku  
in Brooklynu ob seh svečanostih, krstih,  
porokah in pogrebih. i. r. Ima na razpo-  
lago vsikdar konje in kožije po jako zmer-  
nih cenah. Slovenci, najbolje boste postr-  
ženi, ako se obrnete na

**A. STOLZENBERGER,  
UNDERTAKER AND EMBALMER**

82 Stanton Street,

med Allen in Orchard Sts. NEW YORK  
Telephone: 307 Orchard.



Slovenci, kje boste ku-  
pili svoje ure, svoje  
prstane, svojo zlatnino?

Gotovo nikjer drugje  
ne, kot pri

**J. BRÜLL & SIN,  
35 Ave. A. New York**

Veika zaloga različnih stenskih ur, budilnic,  
potočnih in družih prstanov, zlatnice, okraskov,  
itd